

სს „თამ“ თბილავიამშენი
ფინანსური ანგარიშგება
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული
საანგარიშგებო წლისთვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორი დასკვნა მოსაზრება	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	8
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	9
კაპიტალის ცვლილების ანგარიში	10
ფულადი ნაკადების ანგარიში	11
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	12
1. ზოგადი ინფორმაცია	12
2. მომზადების საფუძვლები	12
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	16
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	23
5. ფასს-ებზე გადასვლის განმარტება	25
6. ფიქსირებული აქტივები	26
7. ფული და ფულის ექვივალენტები	28
8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	28
9. მარაგები	29
10. წინასწარ გადახდილი ხარჯები	29
11. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30
12. გადასახდელი გადასახადები	30
13. შემოსავალი	31
14. პირდაპირი ხარჯები	31
15. არასაოპერაციო შემოსავალი	32
16. არასაოპერაციო ხარჯები	32
17. ფინანსური ინსტრუმენტები -რისკების მართვა	32
18. სამართლებრივი მოთხოვნები	36
19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	36
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	37
21. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება	37

დამოუკიდებელი აუდიტორი დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ **სს „თამ“ თბილავიამშენის** ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისაგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისაგან.

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის - „**პირობითი მოსაზრების საფუძველი**“ - ნაწილში აღწერილი საკითხების გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, უტყუარად და სამართლიანად ასახავს **სს „თამ“ თბილავიამშენის** ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ების) შესაბამისად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი

საზოგადოებაში არ მომხდარა ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაცია და მისი რეალური ღირებულების განსაზღვრა.

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ **სს „თამ“ თბილავიამშენის** იმ ეთიკური ნორმების

შესაბამისად, რომელიც ეხება ჩვენს მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლების შესაქმნელად.

აუდიტის ძირითადი საკითხები

აუდიტის ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც ჩვენი პროფესიული შეფასებით, ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე ფინანსური ანგარიშგების შემოწმებაში. ეს საკითხები განვიხილეთ ფინანსური ანგარიშგების როგორც ერთი მთელის აუდიტისა და მასზე ჩვენი მოსაზრების ფორმირების კონტექსტში და ამ საკითხებზე ჩვენ დამოუკიდებელ მოსაზრებას არ წარმოგიდგენთ. ქვემოთ მოცემული თითოეულ საკითხთან მიმართებით, ჩვენი აღწერა იმისა, თუ როგორ მიუდგა ჩვენი აუდიტი კონკრეტულ საკითხს, სწორედ ამ კონტექსტშია მოწოდებული.

ჩვენ შევასრულეთ ჩვენი მოვალეობები, მათ შორის აღნიშნულ საკითხებთან მიმართებით, რომლებიც აღწერილია ჩვენი დასკვნის თავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩატარებისთვის“. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა იმ პროცედურების შესრულებას, რომლებიც შემუშავებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში მნიშვნელოვანი უზუსტობის ჩვენს მიერ შეფასებულ რისკებზე რეაგირებისთვის. იმ პროცედურების შედეგები, რომლებიც შევასრულეთ მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად, იძლევა თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული დასკვნის საფუძველს.

სხვა ინფორმაცია

ჩვენ ჩავატარეთ **სს „თამ“ თბილავიამშენის** 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მმართველობითი ანგარიშგების აუდიტი. **სს „თამ“ თბილავიამშენის** მმართველობითი ანგარიშგება მოიცავს საქმიანობის მიმოხილვას, რაც მოითხოვება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მეორე

კატეგორიის საწარმოებისგან, რომელსაც მიეკუთვნება სს „თამ“ თბილავიამშენის კანონის შესაბამისად საქმიანობის მიმოხილვა, საქმიანობის მოცულობისა და სირთულის გათვალისწინებით, უნდა ასახავდეს საწარმოს საქმიანობის განვითარების, შედეგებისა და მდგომარეობის, საწარმოს წინაშე არსებული ძირითადი რისკებისა და გაურკვევლობების ამომწურავ ანალიზს. ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა მმართველობით ანგარიშგებაზე საწარმოს ვალდებულებაა მმართველობის ანგარიშგების მომზადება და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურისთვის წარდგენა სამსახურის მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად. ასევე, კანონის შესაბამისად, საწარმო ვალდებულია, მმართველობის ანგარიშგება მიაწოდოს აუდიტორულ ფირმას.

მოსაზრების საფუძველი

ჩვენ წარვმართავდით აუდიტის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება, რომ მმართველობითი ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის მოსაზრების გამოცემა. ჩვენი აზრით, ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად.

მოსაზრება

ჩვენი მოსაზრებით, მოცემული მმართველობითი ანგარიშგება შეესაბამება მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და თანხვედრაშია იმავე საანგარიშგებო პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებებთან.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

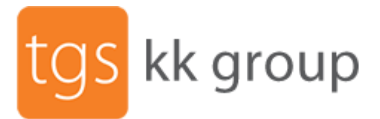
ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს **სს „თამ“ თბილავიამშენის** ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს რეალური არჩევანი ასე არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან **სს „თამ“ თბილავიამშენის** ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთად, გავლენას მოახდენს იმ

სს „თამ“ თბილავიამშენი
ფინანსური ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის

მომხმარებლის ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ
ფინანსურ ანგარიშგებას.

კონსტანტინე კიკნაძე

შპს „თიჯიეს-კკ ჯგუფის“ სახელით

ქ. თბილისი, არჩილ ქურდიანის 11

25 სექტემბერი 2018 წ.

სს„თამ“ თბილავიამშენი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	შენიშვნა	1/1/2016	31/12/2016	31/12/2017
აქტივები				
ფული და ფულადი ექვივალენტები	7	32	68	24
სავაჭრო მოთხოვნები	8	22,081	19,667	4,339
სასაქონლო მატერიალური მარაგები	9	35,183	35,655	35,527
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	10	1,405	1,553	107
ჯამურად მიმდინარე აქტივები		58,701	56,943	39,998
ფიქსირებული აქტივები	6	31,352	30,162	29,350
ჯამურად გრძელვადიან აქტივები		31,352	30,162	29,350
სულ აქტივები		90,053	87,105	69,348
ვალდებულებები				
კრედიტორული დავალიანება	11	13,321	14,284	14,595
გადასახდელი გადასახადები	12	40	19	142
გადასახდელი დივიდენდები		166	166	166
სესხის მოკლევადიანი		7,202	6,088	6,284
ჯამურად მოკლევადიანი ვალდებულებები		20,729	20,557	21,188
სულ ვალდებულებები		20,729	20,557	21,188
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი		69,145	69,145	69,145
გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი		178 -	2,597 -	20,985
სულ კაპიტალი		69,324	66,548	48,160
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		90,053	87,105	69,348

გენ. დირექტორი :

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

სს„თამ“ თბილავიამშენი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის

საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2016	2017
შემოსავალი რეალიზაციიდან	13	2,002	4,471
სულ შემოსავალი		2,002	4,471
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება		1,440	2,041
სულ თვითღირებულების ხარჯები		1,440	2,041
მთლიანი მოგება		562	2,430
საოპერაციო ხარჯები	14	2,411	2,463
ცვეთის ხარჯი		1,333	1,005
სულ საოპერაციო ხარჯები		3,744	3,468
არასაოპერაციო მოგება	15	1,017	203
არასაოპერაციო ზარალი	16	610	17,552
სულ არასაოპერაციო მოგება/ზარალი		406 -	17,349
მოგება დაბერგვამდე	-	2,775 -	18,388
მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა მოგება	-	2,775 -	18,388

გენ. დირექტორი :

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

სს„თამ“ თბილავიამშენი

კაპიტალის ცვლილების ანგარიში

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის

საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი	ჯამურად
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,145	178	69,324
კაპიტალის ზრდა/შემცირება პერიოდის წმინდა მოგება (ზარალი)	-	(2,775)	(2,775)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,145	(2,597)	66,548
კაპიტალის ზრდა/შემცირება პერიოდის წმინდა მოგება (ზარალი)	-	18,388	(18,388)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,145	20,985	48,160

გენ. დირექტორი :

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

სს„თამ“ თბილავიამშენი

ფულადი ნაკადების ანგარიში

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	2016	2017
მოგება დაბეგრვამდე	- 2,775	- 18,388
კორექტირებები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,333	1,005
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებამდე	- 1,442	- 17,383
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნების დავალიანებაში	2,414	15,328
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში	- 472	128
ცვლილებები წინასწარ გადახდილ გადასახადებში	- 148	1,446
ცვლილებები კრედიტორულ დავალიანებაში	963	311
ცვლილებები გადასახდელ გადასახადებში	- 21	124
სულ ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	1,293	- 46
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ფიქსირებული აქტივების შეძენა/ჩამოწერა	- 143	- 193
სულ ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	- 143	- 193
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
მიღებული სესხების დაფარვა	- 1,114	196
სულ ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	- 1,114	196
ფულისა და ექვივალენტების ნეტო ცვლილება	36	- 43
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	32	68
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	68	25

გენ. დირექტორი :

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

სს„თამ“ თბილავიამშენი

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია

სს„თამ“ თბილავიამშენი (შემდგომში - „კომპანია“) დაფუძნდა 2000 წლის 1 მარტს. საიდენტიფიკაციო კოდი: 208144541. იურიდიული მისამართი და ფაქტიური მისამართი: საქართველო, ქ.თბილისი, ბერი გაბრიელ სალოსის 191.

სს„თამ“ თბილავიამშენის ძირითად საქმიანობად განისაზღვრა:

- სამხედრო და საავიაციო ტექნიკის დაპროექტება, დამზადება, გამოცდა, მოდერნიზაცია, რემონტი, ექსპლუატაცია, შესყიდვა, რეალიზაცია, სერვისული მომსახურება, ექსპორტ-იმპორტი;
- სპეცპროდუქციის, საწარმო-ტექნიკური დანიშნულების და სამოქალაქო პროდუქციის დაპროექტება, წარმოება, რემონტი, გამოცდა, მოდერნიზაცია, შესყიდვა, რეალიზაცია, ექსპორტ-იმპორტი;
- სამშენებლო-სამონტაჟო, სარემონტო სამუშაოების წარმოება;
- საავტომობილო, საზღვაო, საჰაერო ტრანსპორტის გაქირავება და დაქირავება;
- წარმოების საშუალების ლიზინგი, მათ შორის საზღვარგარეთელი პარტნიორების მონაწილეობით;
- საექსპორტო-საიმპორტო ოპერაციების განხორციელება;
- საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სახის და ფორმის განხორციელება საზოგადოების საწესდებო მიზნების რეალიზაციისათვის;
- სამოქალაქო საჰაერო გადაყვანების და სატვირთო გადაზიდვების წარმოება და მომსახურება;
- საშუაშაველო საქმიანობის განხორციელება;
- სასწავლო პროგრამების წარმართვა.

სააქციო საზოგადოების კაპიტალი შეადგენს 69 145 264 ლარს. კომპანიის კაპიტალი დაყოფილია ჩვეულებრივ სახელობით აქციებად.

2. მომზადების საფუძვლები

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

კომპანია აღრიცხვას აწარმოებს საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით და ფინანსურ ანგარიშგებებს ამზადებს ქართულ ლარში ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრის ჩათვლით.

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ების შესაბამისად მომზადება ითხოვს გარკვეული შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების გაკეთებას. ის, ასევე, კომპანიის მენეჯმენტისგან მოითხოვს, რომ მსჯელობის საფუძველზე ჩამოაყალიბოს და მიიღოს ყველაზე გონივრული სააღრიცხვო შეფასებები.

შეფასების საფუძველები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

საქმიანობის უწყვეტობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია კომპანიის უწყვეტობის საფუძველზე იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. როგორც მე-11 (სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები) შენიშვნაშია მოცემული, მნიშვნელოვან მომხმარებლებთან კონტრაქტები არის მოკლევადიანი და განახლებადი თვითრად.

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ა) 2016 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

არც ერთ ახალ სტანდარტს, ინტერპრეტაციას ან შესწორებას, რომელიც ეფექტურია 2016 წლის 1 იანვრიდან არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

ახალ სტანდარტებს, ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც ჯერ არის ძალაში შესული და კომპანიას არ დაუწერგავს ნაადრევად ექნებათ ან შეიძლება ჰქონდეთ გავლენა კომპანიის მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებებზე. ეს სტანდარტებია:

- ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან.
- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 15 – შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან. 2014 წლის მაისში გამოიცა ფასს 15, რომელიც მეწარმე პირებს კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების აღრიცხვის ერთიან, სრულ მოდელს სთავაზობს. ძალაში შესვლის შემდეგ ფასს 15 ჩაანაცვლებს შემოსავლის აღიარების არსებულ პრინციპს, მათ შორის ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს.

ფასს 15-ის ამოსავალი პრინციპი იმაში მდგომარეობს, რომ პირმა შემოსავალი ისე უნდა აღიაროს, რომ ამით ასახოს კლიენტებისათვის ნაკისრი საქონლისა თუ მომსახურების გადაცემა ისეთი თანხით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რის მიღებასაც პირი ვარაუდობს ამ საქონლისა და მომსახურების სანაცვლოდ. კერძოდ, სტანდარტი გვთავაზობს ერთ, პრინციპებზე დაფუძნებულ,

ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებულ ყველა კონტრაქტზე ვრცელდება:

- კლიენტთან კონტრაქტის იდენტიფიცირება;
- საკონტრაქტო ვალდებულებების დადგენა;
- ტრანზაქციის ფასის განსაზღვრა;
- ტრანზაქციის ფასის მიკუთვნება საკონტრაქტო ვალდებულებასთან;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც (ან თუ) პირი საკონტრაქტო ვალდებულებას შეასრულებს.

ფასს 15-ის მიხედვით, საწარმო შემოსავალს აღიარებს საკონტრაქტო ვალდებულების შესრულებისას, ანუ მაშინ, როდესაც შესაბამის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საქონელსა თუ მომსახურებაზე “კონტროლი” კლიენტს გადაეცემა. უფრო დირექტიული ხასიათის ინსტრუქცია დაემატა ისეთ თემებს, როგორებიცაა, მაგალითად, შემოსავლის აღიარების მომენტი, ცვლადი ანაზღაურების აღრიცხვა, კონტრაქტის შესრულებისა და მიღების ხარჯები და სხვა მსგავსი ასპექტები. ასევე შემოდიხ შემოსავლის განმარტების ახალი მოთხოვნები.

სტანდარტი სავალდებულოდ ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს.

ფასს 15-ის გამოყენების შერჩეული მიდგომის გათვალისწინებით, სტანდარტზე გადასვლისას შესაძლებელია, სხვადასხვა მოთხოვნა ანგარიშგების მომზადებისას ერთდროულად კი არ იქნეს გათვალისწინებული, არამედ სხვადასხვა დროს.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები. 2009 წლის ნოემბერში გამოქვეყნებული ფასს 9 ახალ მოთხოვნებს აწესებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის თვალსაზრისით. 2010 წლის ოქტომბერში ფასს 9-ში შევიდა შესწორება, რომელიც ითვალისწინებს მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის, გაზომვისა და აღიარების გაუქმების თვალსაზრისით. 2013 წლის ნოემბერში კი მას დაემატა ახალი მოთხოვნა ჰეჯირების ზოგად აღრიცხვასთან დაკავშირებით. 2014 წლის ივლისში ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოაქვეყნა ფასს 9-ის საბოლოო ვერსია. იგი მთლიანობაში მოიცავს ფინანსური აქტივების გაუფასურების მოთხოვნებსა და მცირე შესწორებებს, რომლებიც ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და გაზომვის მოთხოვნებს ეხება. ფასს 9 მიზნად ისახავს, ჩაანაცვლოს ბასს 39 – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და გაზომვა.

ფასს 9-ის ძირითადი მოთხოვნები:

- **ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და გაზომვა.** ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება იმ ბიზნეს-მოდელის მიხედვით, რომელშიც ხდება მათი ფლობა და საკონტრაქტო ფულადი სახსრების მოძრაობის მახასიათებლების გათვალისწინებით. კერძოდ, სავალო ინსტრუმენტები, რომლებსაც პირი ფლობის ისეთი ბიზნეს მოდელით, რომლის მიზანი საკონტრაქტო ფულადი სახსრების შეკრებაა და რომელთა საკონტრაქტო ფულადი სახსრები მხოლოდ ძირითადი თანხისაა და მის დარჩენილ ნაწილზე დარიცხულ პროცენტს მოიცავს, თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაიზომოს ამორტიზებული ღირებულებით. ფასს 9-ის 2014 წლის რედაქციაში შემოტანილია სავალო ინსტრუმენტების აღრიცხვის ახალი კატეგორია “რეალური ღირებულება სხვა სრული შემოსავალში”. აღნიშნული ეხება სავალო ინსტრუმენტებს, რომლებიც მოქცეულია ისეთ ბიზნეს-მოდელში, რომლის მიზანი მიიღწევა საკონტრაქტო ფულადი ნაკადების შეგროვებითა და ფინანსური აქტივების გაყიდვით. აღნიშნულ სავალო ინსტრუმენტებში გათვალისწინებული უნდა იყოს ფინანსური აქტივის საკონტრაქტო პირობები, რომლებიც კონკრეტულ დღეს წარმოშობს ისეთი ფულადი სახსრების მოძრაობას, რაც ძირითადი თანხის გადახდებსაც წარმოადგენს და დარჩენილი თანხის პროცენტის გადახდებსაც. ამგვარი სავალო ინსტრუმენტები, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, იზომება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავლებში. ყველა სხვა სავალო და წილობრივი ინსტრუმენტები იზომება რეალური ღირებულებით. გარდა ამისა, ფასს 9-ის მიხედვით, პირს შეუძლია შეუქცევადად წარმოადგინოს კაპიტალში ინვესტიციის (არა სავაჭროდ განკუთვნილისა) რეალური ღირებულების რეტროსპექტიული ცვლილებები და მოგება-ზარალში მხოლოდ დივიდენდური შემოსავლები ასახოს.
- **ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია და გაზომვა.** ფინანსური ვალდებულებები ბასს 39-ის მოთხოვნების მსგავსად კლასიფიცირდება. თუმცა, არსებობს განსხვავება მეწარმე პირის საკრედიტო რისკის გაზომვის მოთხოვნებში. ფასს 9 ითხოვს, რომ ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული რეალური ღირებულების ცვლილების ოდენობა წარმოდგენილი იქნეს სხვა სრულ შემოსავლებში, თუ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შედეგების აღიარება სხვა სრულ შემოსავლებში საბუღალტრო შეუსაბამობას შექმნის ან გაზრდის მას მოგება-ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკით გამოწვეული რეალური ღირებულების ცვლილება შემდგომში მოგება-ზარალში არ რეკლასიფიცირდება.
- **ჰეჯირების აღრიცხვა.** შემოტანილია ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი მოდელი, რომელიც უფრო კარგად შეესაბამება ფინანსური და არაფინანსური რისკის პოზიციების ჰეჯირებისას მეწარმის რისკის მართვის ზომების ხასიათისას. ფასს 9 მეწარმეებს სთავაზობს უფრო მოქნილ მიდგომას ინსტრუმენტების სახეობათა რიგს, რომლებიც კლასიფიცირდება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად და არასაფინანსო ერთეულების რისკის კომპონენტების ისეთი ტიპების რაოდენობად, რომლებიც შეიძლება ჰეჯირების აღრიცხვისთვის გამოვიყენოთ. გარდა ამისა, ეფექტურობის ტესტი გაუქმდა და ჩანაცვლდა “ეკონომიკური ურთიერთობის” პრინციპით. ასევე აღარ არის საჭირო ჰეჯირების ეფექტურობის რეტროსპექტიული შეფასება. შემოტანილია განმარტების გაზრდილი მოთხოვნები მეწარმის რისკის მართვის ღონისძიებებთან დაკავშირებით.

- **აღიარების შეწყვეტა.** ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის მოთხოვნები გადმოტანილია ბასს 39-დან.

სტანდარტი სავალდებულოდ ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. ფასს 9-ის გამოყენების შერჩეული მიდგომის გათვალისწინებით, სტანდარტზე გადასვლისას შესაძლებელია, სხვადასხვა მოთხოვნა ანგარიშების მომზადებისას ერთდროულად კი არ იქნეს გათვალისწინებული, არამედ სხვადასხვა დროს.

ჯერ კიდევ ფასდება ახალი სტანდარტების, ფასს 15-შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან და ფასს 9-ფინანსური ინსტრუმენტების გავლენა, რადგან მათ შეიძლება ჰქონდეთ მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას გამოყენებული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა მოცემულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წლისთვის, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

ფინანსური ინსტრუმენტები

(ა) ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები ბასს 39-ის მიხედვით კლასიფიცირდება, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში, სესხები და მოთხოვნები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, ან გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები. კომპანია განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას.

რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში, როდესაც ფინანსური აქტივი გამიზნულია სავაჭროდ ან არის განსაზღვრული, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი. ისინი აღიარებულია რეალური ღირებულებით დაკორექტირებული ხელახალი შეფასების დროს წარმოქმნილი ნებისმიერი შემოსავალით ან ზარალით, რომლებიც აღიარდება მოგება-ზარალში.

კომპანიას გააჩნია მომსახურებისათვის გამიზნული აქტივები და ნებაყოფლობით აქვს კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივები, როგორც რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივი მოგებასა ან ზარალში.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მაშინ, როდესაც: (ა) ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის; ან (ბ) იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების მიღების უფლებას, ან შედის ისეთ გარიგებაში, როდესაც: (i) აქტივის გასვლასთან ერთად ხდება ყველა არსებითი რისკისა და სარგებლის კომპანიიდან გასვლა; ან (ii) კომპანია არ გადასცემს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკსა და სარგებელს, მაგრამ ასევე არ ინარჩუნებს კონტროლს ამ აქტივზე. კონტროლის შენარჩუნება ხდება მაშინ, როდესაც კონტრაგენტს არ აქვს უფლება, გაყიდოს აქტივი მესამე არადაკავშირებულ მხარეზე, გაყიდვასთან დაკავშირებული დამატებითი შეზღუდვების გათვალისწინების გარეშე.

(ბ) ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია როგორც კომპანიის მიმართ არსებული ვალდებულებები. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად შეფასებულია რეალური ღირებულებით, შემცირებული ტრანზაქციების ხარჯებით. ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ აღიარდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად, ხოლო სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

(გ) გადახურვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები არის გადახურული და ნეტო თანხითაა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს კანონიერი უფლება, რომ გადაიფაროს აღიარებული თანხები და კომპანიას აქვს განზრახვა ზემოთხსენებული თანხები წარადგინოს ნეტო თანხით ან გაყიდოს აქტივი და დაიფაროს ვალდებულება ერთდროულად.

(დ) ფასს 7 რეალური ღირებულების შეფასების იერარქია

ფასს 7 მოითხოვს განმარტებით შენიშვნებს რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების და ვალდებულებებისთვის იმ დაშვებების შესახებ, რაც გამოყენებულ იქნა რეალური ღირებულების განსაზღვრისას. რეალური ღირებულების იერარქია მოიცავს შემდეგ დონეებს:

1. იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე (1-ლი დონე);
2. პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ (მე-2 დონე); და
3. ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე (მე-3 დონე).

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

კომპანიას არ გააჩნია რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, შესაბამისად, ისინი არაა წარმოდგენილი ფასს 7-ის მიხედვით რეალური ღირებულების იერარქიულად შეფასების პრინციპით.

ძირითადი საშუალებები

აქტივები მოიცავს შენობა-ნაგებობებს, მანქანა-დანადგარებს, სატრანსპორტო საშუალებებს და არამატერიალურ აქტივებს. სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი, რომელიც არ აუმჯობესებს საბაზისო აქტივებს, აღირიცხება საოპერაციო ხარჯად.

კომპანიის ძირითადი საშუალებები აღრიცხული ისტორიული ღირებულებით, რომელიც შემცირებულია აკუმულირებული ცვეთის თანხით. კაპიტალიზდება მნიშვნელოვანი რემონტისა და ნაწილების გამოცვლის ხარჯები, ხოლო გამოცვლილი ნაწილის ღირებულებები ჩამოიწერება.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებები არ გადაიხედება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რათა გადამოწმდეს, ხომ არ არის აღიარებული ანაზღაურებად ღირებულებაზე მეტად. ანაზღაურებადი ღირებულება არის უდიდესი გამოყენებად ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებას შორის.

როდესაც მიმდინარე ღირებულება გადააჭარბებს განსაზღვრულ ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ჩამოიწერება ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გაუფასურების აღიარება ხდება შესაბამის პერიოდში და აღირიცხება საოპერაციო ხარჯებში. წინა პერიოდებში ძირითადი საშუალებების გაუფასურებით მიღებული ზარალი გადაიხედება თუ შეიცვლა ვარაუდები, რომელიც გამოყენებულ იქნა ძირითადი საშუალებების გამოყენებადი ღირებულების ან რეალურ ღირებულებას გამოკლებული სარეალიზაციო ღირებულების განსასაზღვრად.

გაყიდვით გამოწვეული მოგება და დანაკარგი, რომლებიც განისაზღვრება საბალანსო ღირებულების სანაცვლო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება მიმდინარე წლის მოგება-ზარალში.

ცვეთა გამოითვლება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით დადგენილი განაკვეთების გამოყენებით, ხარჯის განაწილებით სასარგებლო მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ჯგუფი	%
შენობები	5
სატრანსპორტო საშუალებები	20
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	20
არამატერიალური აქტივები	15

არამატერიალური აქტივები

კომპანიას შეძენილი აქვს არამატერიალური აქტივები, რომელთა სასარგებლო საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით. არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფის ლიცენზიებს, რომელთა ამორტიზაციაც ხორციელდება წრფივი მეთოდით მათი საანგარიშო საექსპლუატაციო ვადის განმავლობაში, დაწყებული იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ხელმისაწვდომი გახდა მოხმარებისთვის.

მარაგები

მარაგების საწყისი აღიარება ხდება თვითღირებულებით და შემდგომ თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. თვითღირებულება შედგება მარაგების შესყიდვისა და მათ საჭირო მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მიყვანის ყველანაირი დანახარჯისგან.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები არის აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირებადია ფულად სახსრებში და ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე. ყველა ფული ბანკის ბალანზე კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული.

კაპიტალი & დივიდენდები

კაპიტალი შედგება სააქციო კაპიტალისა და მოგება-ზარალისგან. შესამოწმებელ და შესადარებელ პერიოდში დივიდენდის გაცემა არ განხორციელებულა.

დაბეგვრა

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს პერიოდის მოგების მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებების ჯამს. მიმდინარე გადასახდელი გადასახადი დაფუძნებულია დასაბეგრ მოგებაზე. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი მოგებისგან, რადგან არ მოიცავს იმ შემოსავლებს და ხარჯებს, რომლებიც არ იბეგრება ან არ გამოიქვითება მიმდინარე პერიოდში და იგი ძირითადად დამოკიდებულია გაცემული დივიდენდის ოდენობაზე.

საქართველოს საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, საქართველოში რეგისტრირებული კონპანიებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება (დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-4 შენიშვნა).

ორგანიზაციის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

შემოსავალი

შემოსავალი აღიარებულია იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდოა, რომ კომპანია მიიღებს ეკონომიკურ მოგებას და შესაძლებელი იქნება შემოსავლის სარწმუნოდ შეფასება. შემოსავლის და ხარჯის აღიარება უნდა მოხდეს აღიარების შემდეგი კრიტერიუმის დაკმაყოფილება.

მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი

საზოგადოება ახორციელებს სამხედრო და საავიაციო ტექნიკის დაპროექტებას, დამზადებას, გამოცდას, მოდენიზაციას, რემონტს, როგორც დამკვეთის მასალებით ასევე მისი მასალებით. და ახდენს ტექნიკის რეალიზაციის, როგორც ექსპორტს ასევე ადგილობრივ ბაზარზე რეალიზაციას.

იჯარიდან მიღებული შემოსავალი

მოიცავს თანხებს, რომლებიც მიღებულია მის საკუთრებაში არსებული ფართების გაქირავებიდან.

ხარჯების აღიარება

ხარჯების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ წარმოიშობა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირება, რაც დაკავშირებულია აქტივის შემცირებასა ან ვალდებულების ზრდასთან, რომელიც შეიძლება საიმედოდ განისაზღვროს.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებისა და ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებისგან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

საოპერაციო იჯარა

კომპანია იჯარას აკლასიფიცირებს საოპერაციო იჯარად თუ იგი არ ითვალისწინებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა რისკისა და ეკონომიკური სარგებლის გადაცემას. საიჯარო გადასახდელებსა და შემოსავლებს კომპანია აღიარებს საიჯარო ვადის განმავლობაში წრფივი მეთოდის მიხედვით.

იჯარის ვადა არის მოიჯარის მიერ იჯარით აღებული აქტივით სარგებლობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული დროის მონაკვეთი, რომელიც არ ექვემდებარება შეცვლას ან გაუქმებას, იმ დამატებითი დროის მონაკვეთთან ერთად, რომლის განმავლობაში მოიჯარეს, ხელშეკრულების თანახმად უფლება აქვს გააგრძელოს აქტივის გამოყენება გარკვეული დამატებითი თანხის გადახდის ან გადაუხდელობის პირობით.

უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაცია

ფინანსურ ანგარიშგებაში შემავალი მუხლები ფასდება იმ ეკონომიკურ გარემოში არსებული ვალუტით, რომელშიც კომპანია ფუნქციონირებს („ფუნქციური ვალუტა“). ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც არის კომპანიის ფუნქციური და წარსადგენი ვალუტა.

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია კომპანიის ფუნქციურ ვალუტაში, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს 2016 -2017 წლის 31 არსებულ ოფიციალურ გაცვლით კურსებს:

			დოლარი	ევრო
გაცვლითი კურსი	2016	წლის 31 დეკემბრისთვის	2.6468	2.7940
გაცვლითი კურსი	2017	წლის 31 დეკემბრისთვის	2.5922	3.1044

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

ანარიცხი არის ვალდებულება, რომლის დაფარვის ვადა ან ოდენობა განუსაზღვრელია. ვალდებულება არის წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად წარმოშობილი მიმდინარე მოვალეობა, რომლის დასაფარავად საჭიროა ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების საწარმოოდან გასვლა. ვალდებულების წამომქმნელი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ ვალდებულებას, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ უპირობოდ უნდა დაფაროს ვალდებულება. იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის, ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან

- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება კომპანიის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, კომპანია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, კომპანია აღნიშნულ სხვა მხარეებს უქმნის სამართლიან მოლოდინს, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

ტერმინი “პირობითი ვალდებულება“ გამოიყენება ვალდებულებებისათვის, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ აღიარების კრიტერიუმებს.

სააღრიცხვო პოლიტიკა გამოყოფს შემდეგ კატეგორიებს:

- ანარიცხები - რომლებიც აღიარდება, როგორც ვალდებულება (იმ პირობით, რომ შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება), რადგან ისინი წარმოადგენენ მიმდინარე მოვალეობას და მოსალოდნელია, რომ მათ დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა; და
- პირობითი ვალდებულებები - რომლებიც არ აღიარდება, როგორც ვალდებულება, რადგან წარმოადგენს, ან:
 - შესაძლო მოვალეობებს, რადგან ჯერ კიდევ არაა დადასტურებული, გააჩნია თუ არა კომპანიას მიმდინარე მოვალეობა, რომლის შესრულება გამოიწვევს ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლას; ან
 - მიმდინარე მოვალეობებს, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებს სტანდარტის მოთხოვნებს (რადგან მოსალოდნელი არ არის, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკურსარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ან შეუძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება).

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის გასვლა

კომპანიიდან და შესაძლებელია ამ ვალდებულების საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში გარდა ისეთი პირობითი ვალდებულებებისა, რომლებთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის გასვლა კომპანიიდან არ არის მოსალოდნელი.

პირობითი ვალდებულებები შეიძლება განვითარდეს თავდაპირველად მოსალოდნელისგან განსხვავებული სახით. ამიტომ ისინი ფასდება მუდმივად, რათა განისაზღვროს, ხომ არაა აუცილებელი ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა. იმ შემთხვევაში, თუ იმ ვალდებულების დასაფარად, რომელიც განიხილებოდა პირობით ვალდებულებად, საჭირო იქნება ეკონომიკურ სარგებელში განივთებული რესურსების კომპანიიდან გასვლა, ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარდება ანარიცხი იმ პერიოდში, როდესაც ასეთ ცვლილებას ექნება ადგილი (გარდა განსაკუთრებულად იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ვალდებულების თანხის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია).

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსური ანგარიშგებაში, თუმცა მათ შესახებ ინფორმაცია მოცემულია ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოადინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში მაშინ, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ასევე მოვლენები ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე, რომელიც გვაწვდის დამატებით ინფორმაციას კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების შესახებ შეტანილია ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი არსებითი მოვლენები, რომლებიც არ ახდენენ გავლენას კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის დღისათვის, ასევე წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და დაშვებების შემუშავებას მომავალ პერიოდებთან დაკავშირებით. მსგავსი შეფასებები და დაშვებები მუდმივად მუშავდება

ისტორიულ გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, მათ შორის, ისეთი მომავალი მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც მოსალოდნელია გონივრულ ფარგლებში. მომავალში მიღებული ფაქტობრივი შედეგი შესაძლოა განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისა და დაშვებებისგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია.

მოგების გადასახადი

2017 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში ძალაში შევიდა მოგების გადასახადის ახალი მოდელი. ამ საგადასახადო მოდელის მიზანია გაამარტივოს გადასახადის ადმინისტრირება და ხელი შეუწყოს ბიზნესის განვითარებასა და ეკონომიკურ ზრდას.

მოგების გადასახადის ახალი მოდელის შესწორების მთავარი არსი მდგომარეობს იმაში, რომ გადაავადოს მოგების გადასახადის გადახდის დრო წმინდა მოგების განაწილებამდე. ეს მოდელი გაზრდის თანხების ხელმისაწვდომობას და ხელს შეუწყობს გამომუშავებული თანხის რეინვესტირებას კომპანიებში. მოგების გადასახადი განაკვეთი იგივე 15% რჩება, ტექნიკურად 15%/85% გამოყენებული იქნება დაბეგვრის ობიექტად. გარდა ამისა, ნაცვლად წლიური ხარჯისა, მოგების გადასახადის დარიცხვა მოხდება ყოველთვიურად არაუგვიანეს მომდევნო თვის 15 რიცხვამდე.

მოგების გადასახადის ახალი მოდელის თანახმად მოგების გადასახადით დასაბეგრი ოპერაციებია :

- გადახდილი დივიდენდი
- სხვაობა საკონტრქტო ფასსა და საბაზრო ფასს შორის
- ხარჯები, რომლებიც არაა დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- გადახდები, რომლებიც არაა დაკავშირებული ეკონომიკურ საქმიანობასთან
- საჩუქრები და უფასო მიწოდება
- წარმომადგენლობითი ხარჯი, რომელიც აღემატება ლიმიტს

საგადასახადო სისტემის სპეციფიკურობის გათვალისწინებით, საანგარიშგებო პერიოდისთვის, საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის არ არსებობს სხვაობები, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან ვალდებულებების აღიარება.

5.ფასს-ებზე გადასვლის განმარტება

როგორც მე-2 შენიშვნაშია ნათქვამი, ეს კომპანიისთვის არის პირველი წელი, როცა ამზადებს ფინანსურ ანგარიშგებას ფასს-ების მოთხოვნების შესაბამისად.

მე-3 შენიშვნაში მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკები გამოყენებულ იქნა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული ფინანსური ანგარიშგებების მოსამზადებლად, ასევე, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესადარისი ფინანსური ინფორმაციისთვის და 2016 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით არსებული საწყისი ნაშთებისთვის.

კომპანიამ პირველად მოამზადა ფინანსური ანგარიშგება, ამიტომ, ფასს-ების მიხედვით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მომზადებისას არ დაუკორექტირებია არაფერი. იქიდან გამომდინარე, რომ ფასს-ებზე გადასვლა არ ახდენს გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, არ გაკეთებულა რეკონსილაცია.

6 . ფიქსირებული აქტივები

(ათასი ლარი)

	შენობა ნაგებობა	მანქანა- დანადგარები	სატრანსპორტო საშუალებები	ოფისის აღჭურვილობა	არამატერიალ ური აქტივები	სხვა აქტივები	სულ
საწყისი ღირებულება							
ბალანსი 31/12/2015	2,877	12,376	6,783	4,015	1,897	30,650	58,598
დანამატები	5		34	14		143	196
აქტივების ჩამოწერა						52	52
ბალანსი 31/12/2016	2,882	12,376	6,817	4,029	1,897	30,741	58,741
აკუმულირებული ცვეთა							
ბალანსი 31/12/2015	1,678	10,709	2,574	3,793	1,581	6,911	27,246
ცვეთა პერიოდისათვის	49	363	392	86	47	396	1,333
ჩამოწერილი აქტივების ცვეთა							-
ბალანსი 31/12/2016	1,728	11,073	2,966	3,879	1,628	7,306	28,580
წმინდა ღირებულება							
ბალანსი 31/12/2015	1,199	1,667	4,209	222	316	23,739	31,352
ბალანსი 31/12/2016	1,154	1,303	3,851	150	268	23,435	30,162

შენიშვნა 6 - ფიქსირებული
აქტივები
(ათასი ლარი)

საწყისი ღირებულება

ბალანსი 31/12/2016

დანამატები

აქტივების ჩამოწერა

ბალანსი 31/12/2017

აკუმულირებული ცვეთა

ბალანსი 31/12/2016

ცვეთა პერიოდისათვის
ჩამოწერილი აქტივების
ცვეთა

ბალანსი 31/12/2017

წმინდა ღირებულება

ბალანსი 31/12/2016

ბალანსი 31/12/2017

შენიშვნა ნაგებობა	მანქანა- დანადგარები	სატრანსპორტო საშუალებები	ოფისის აღჭურვილობა	არამატერიალური აქტივები	სხვა აქტივები	სულ
2,882	12,376	6,817	4,029	1,897	30,741	58,741
	21	16	2		182	222
		5			29	34
2,882	12,397	6,828	4,031	1,897	30,894	58,929
1,728	11,073	2,966	3,879	1,628	7,306	28,580
48	315	257	43	40	297	1,000
						-
1,775	11,387	3,222	3,922	1,669	7,604	29,579
1,154	1,303	3,851	150	268	23,435	30,162
1,107	1,010	3,605	109	228	23,290	29,350

7. ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები 2015-2016-2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

(ათასი ლარი)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ლარები საბანკო ანგარიშებზე	32	68	24
ჯამურად ფულადი ნაშთები საბანკო ანგარიშებზე	32	68	24
ნაღდი ფული სალაროში ლარებში		-	-
სულ ფული და ფულადი ექვივალენტები	32	68	24

8. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 2015-2016-2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შესაბამისად:

(ათასი ლარი)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
მოთხოვნები მიწოდებიდან და მომსახურებიდან	14,792	11,511	3,398
მოთხოვნები ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	29	59	82
მიმწოდებელზე გადახდილი ავანსები (61)	7,261	8,097	859
მთლიანი სავაჭრო მოთხოვნები	22,081	19,667	4,339
<i>მინუს: გაუფასურების რეზერვი</i>			
წმინდა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22,081	19,667	4,339

9. მარაგები

მარაგები 2015- 2016-2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შესაბამისად:
(ათასი ლარი)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
მასალები წარმოებების საწყობების მიხედვით	11,811	11,373	11,225
საქონელი	48	52	88
ნედლეული და მასალები	615	606	952
მასალები გზაში	24	24	24
ძირითადი წარმოება	18,861	19,822	19,444
დამხმარე წარმოებანი	2,246	2,338	2,349
მზა პროდუქცია	1,533	1,388	1,388
დაუმთავრებელი წარმოების დეტალები	37	37	37
სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგი	9	16	19
ჯამურად სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	35,183	35,655	35,527

10. წინასწარ გადახდილი ხარჯები

წინასწარ გადახდილი გადასახადები და ხარჯები 2015- 2016-2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შესაბამისად:
(ათასი ლარი)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
წაყენებული პრეტენზიები	1,309	1,309	
მომწოდებლებზე გადახდილი ავანსები	96	96	96
საგადასახადო ავანსები		148	11
მთლიანი სავაჭრო მოთხოვნები	1,405	1,553	107

11. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2015-2016-2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:
(ათასი ლარი)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
მოწოდებიდან და მომსახურებ. წარმოქმნ. ვალდებ.	2,470	2,760	2,718
მიღებული ავანსები	10,666	11,365	11,521
გადასახდელი ხელფასები	71	70	273
ვალდებულებები ანგარიშვალდებული პირების წინაშე	104	79	74
სხვა ვალდებულებები საწარმოს პერსონალის წინაშე	4	4	4
ვალდებულებები პროფკავშირის წინაშე	6	6	6
სულ კრედიტორული დავალიანება	13,321	14,284	14,595

12. გადასახდელი გადასახადები

გადასახდელი გადასახადები 2015-2016-2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:
(ათასი ლარი)

	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
გადასახდელი საშემოსავლო გადასახადი	14	15	50
გადასახდელი დღგ	0	4	
საერთო საგადასახადო ვალდებულება.	26	-	93
სულ გადასახდელი გადასახადები	40	19	142

13. შემოსავალი

შემოსავალი 2016-2017 წლებისთვის შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:
(ათასი ლარი)

	2016	2017
შემოსავალი რეალიზაციიდან	1,419	2,631
შემოსავალი იჯარიდან	244	254
აქტივების რეალიზაცია	339	1,585
სულ შემოსავალი	2,002	4,471

14. პირდაპირი ხარჯები

პირდაპირი ხარჯები 2016-2017 წლებისთვის შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:
(ათასი ლარი)

	31.12.2016	31.12.2017
შრომის ანაზღაურება	915	1,178
დასახიჩრების პენსია	146	104
სამოქალაქო ხელშეკრ. დარიცხული ანაზღაურება	6	6
საოფისე ხარჯები	3	0.33
საკანცელარიო ხარჯები	3	2
კომუნიკაციის ხარჯები	11	88
საერთო დანიშნულების რემონტის ხარჯები	34	3
ნოტარიუსის ხარჯები	4	1
კომპიუტერის ხარჯები	8	1
საკონსულტაციო და აუდიტის ხარჯები	23	4
იურიდიული მომსახურების ხარჯები		1
საგადასახადო ხარჯები	99	103
საბანკო ხარჯები	88	35
სესხის პროცენტი	848	815
მივლინების ხარჯები	127	58
საწვავის ხარჯები	5	4
სხვა საერთო-ადმინ. ხარჯები, რომლებიც გამოიქვითება	59	38
სხვა საერთო-ადმ. ხარჯ, რომელ არ გამოიქვითება	31	20
სულ პირდაპირი ხარჯები	2,411	2,463

15. არასაოპერაციო შემოსავალი

სხვა შემოსავალს ძირითადად ნაწილს წარმოადგენს საკურსო სხვაობები.
(ათასი ლარი)

	2016	2017
არასაოპერაციო მოგება	936	203
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	81	
სულ შემოსავალი	1,017	203

16. არასაოპერაციო ხარჯები

სხვა შემოსავალს ძირითადად ნაწილს წარმოადგენს საკურსო სხვაობები და ჩამოწერილი ხანდაზმული დებიტორული დავალიანებები.
(ათასი ლარი)

	2016	2017
საკურსო სხვაობა	610	1,600
ხანდაზმული დებიტორული დავალიანება	-	15,952
სულ შემოსავალი	610	17,552

17. ფინანსური ინსტრუმენტები -რისკების მართვა

სხვა ბიზნესების მსგავსად, კომპანია დგება სხვადასხვა რისკის წინაშე ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად. ეს შენიშვნა აღწერს კომპანიის მიზნებს, პოლიტიკასა და პროცესებს, რათა მართოს აღნიშნული რისკები და წარმოადგენს მეთოდებს მათ შესაფასებლად. დამატებითი ციფრობრივი მონაცემები აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებით წარმოდგენილია მოცემული ფინანსური ანგარიშგების სხვადასხვა ნაწილში.

ითვლება, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ლიკვიდურია და/ან აქვთ მოკლევადიანი გადახდის ვადა, ახლოსაა მათ რეალურ ღირებულებასთან.

ზოგადი მიზნები, პოლიტიკა და პროცესები

კომპანიის მენეჯმენტს გააჩნია საერთო პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის მიზნებისა და პოლიტიკის განსაზღვრისთვის, ამასთანავე პასუხისმგებლობის შენარჩუნებასთან ერთად, მიზნებისა და პროცესების ეფექტურად დანერგვისთვის მას დელეგირებული აქვს პროცესების შემუშავებისა და ოპერირების უფლება კომპანიის ფინანსური მხარისთვის.

მენეჯმენტის საერთო მიზანია დანერგოს პოლიტიკა, რომელიც მიმართული იქნება რისკების შემცირებისკენ, იმგვარად რომ ზედმეტი ზემოქმედება არ მოახდინოს კომპანიის კონკურენტუნარიანობასა და მოქნილობაზე. შემდომი დეტალები ამ პოლიტიკასთან დაკავშირებით განმარტებულია ქვემოთ:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო რისკი:
 - სავალუტო რისკი
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი

კომპანიის მიერ გამოყენებული ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთაგან ფინანსური რისკი წარმოიქმნება შემდეგია:

(ათასი ლარი)

ფინანსური აქტივები	12/31/2017	12/31/2016
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4,339	19,667
ფული და ფულადი ექვივალენტები	24	68
სულ ფინანსური აქტივები	4,363	19,735

ფინანსური ვალდებულებები	12/31/2017	12/31/2016
სესხები	6,284	6,088
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	14,738	14,303
სულ ფინანსური ვალდებულებები	21,022	20,391

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე გამოიწვევს ფინანსურ დანაკარგს მეორე მხარისთვის ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობის გამო. საკრედიტო რისკის წინაშე კომპანია დგება კრედიტით რეალიზაციის შედეგად.

საკრედიტო რისკი წარმოიშვება მაშინ, როდესაც კონტრაგენტები დგებიან ფინანსური პრობლემების წინაშე და ვერ ასრულებენ თავის ვალდებულებებს კომპანიისთვის ვალდებულებების დაბრუნებასთან დაკავშირებით. კომპანიას შეიძლება შეექმნას სირთულეები დებიტორული დავალიანების შეგროვებისას, რის შედეგადაც თავისი საქმიანობის წარმართვისას აღმოჩნდება შეზღუდული რესურსების პრობლემის წინაშე.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა, ანგარიშგების თარიღისთვის, წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

(ათასი ლარი)

საკრედიტო რისკი		
ფინანსური აქტივები	12/31/2017	12/31/2016
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	4,339	19,667
ფული და ფულადი ექვივალენტები	24	68
მაქსიმალური საკრედიტო რისკი	4,363	19,735

ფინანსური აქტივები, რომელიც შესაძლებელია განისაზღვროს კომპანიის საკრედიტო რისკად, ძირითადად მოიცავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას.

ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშვება კომპანიის საბრუნავი კაპიტალის მართვისას. ეს არის იმის რისკი, რომ კომპანია აღმოჩნდება საკუთარი ფინანსური ვალდებულებების შესრულების სირთულის წინაშე, რაც უარყოფითად იმოქმედებს კომპანიის მიმდინარე ოპერაციებსა და მის საქმიანობაზე. გონივრული

ლიკვიდურობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებასა და საკმარისი საკრედიტო სახსრებით დაფინანსების შესაძლებლობას. კომპანიის ოპერაციები ძირითადად ფინანსდება იმ კაპიტალის და სახსრების მეშვეობით, რომლებიც გააჩნია მფლობელებს.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით. საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები შეიცვლება საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისა და (საპროცენტო რისკი) უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

- საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშობა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილების გამო, რომელმაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებებზე. ეს რისკი შესაძლოა წარმოიშვას იმ შემთხვევაში, თუ ასეთი აქტივები და ვალდებულებები დამოკიდებულია კურსის ცვლილებაზე. კომპანიის ყველა მნიშვნელოვანი აქტივი და ვალდებულება მიბმულია ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთზე.

- სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

სავალუტო რისკის კომპანიაზე არ მოახდენს გავლენას ვინაიდან არ ხორციელდება სავალუტო ოპერაციები.

18. სამართლებრივი მოთხოვნები

საქმიანობის ჩვეული მიმდინარეობის დროს კომპანია არის სასარჩლო მოთხოვნების მხარე. ანგარიშგების თარიღისთვის, ზემოთ მითითებულის გარდა, ხელმძღვანელობისთვის არ არის ცნობილი კომპანიის წინააღმდეგ რაიმე სხვა ფაქტობრივი, მიმდინარე ან მოსალოდნელი სარჩელის შესახებ, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს კომპანიის ფინანსურ პოზიციაზე.

ხელმძღვანელობის აზრით, შეუძლებელია ზუსტად გათვლა, როდის იქნება რეზერვი სრულად გამოყენებული, თუ გაითვალისწინებთ სასამართლო მოსმენებისა და სააპელაციო წარმოების სხვადასხვა ეტაპებს, რომლებსაც შესაძლოა თითოეული სარჩელი დაექვემდებაროს. თუმცა, ყველა საქმე, სავარაუდოდ, მომავალი რამოდენიმე წლის განმავლობაში გადაწყდება. ამასთან, მაინც რჩება გაურკვეველი სიტუაცია თითოეული ინდივიდუალური სარჩელის არსთან და თითოეულ სარჩელზე სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილებასთან მიმართებით. შესაბამისი იურდიული კონსულტაციის მიღების შემდეგ, ხელმძღვანელობას მიიჩნია, რომ აღნიშნული სამართლებრივი მოთხოვნების შედეგები არ გამოიწვევს ისეთ მნიშვნელოვან ზარალს, რომელიც წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშებში წარმოდგენილ ტანხებს გადააჭარბებს.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან, როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“, წარმოადგენს:

(ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის, დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან), ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;

(ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;

(გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;

(დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივად კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ

პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს არ განხორციელებულა ოპერაციები. ხელმძღვანელის საშუალო თვიური ანაზღაურება შეადგენს 6550 ლარს.

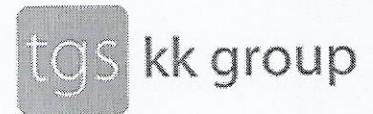
20. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ბალანსის შემდგომ ადგილი არ ქონია ისეთ მოვლენებს, რომლებიც საჭიროებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაშიფვრას.

21. ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცება

ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 21 სექტემბერს.

შპს „თამ“ თბილავიამშენი
ფინანსური ანგარიშგება
2017 წლის 31 დეკემბრისთვის

მომხმარებლის ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ
ფინანსურ ანგარიშგებას.

კონსტანტინე კიკნაძე

შპს „თიჯიეს-კკ ჯგუფის“ სახელით

ქ. თბილისი, არჩილ ქურდიანის 11

25 სექტემბერი 2018 წ.

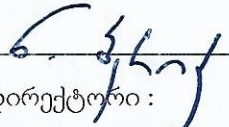
სს„თამ“ თბილავიამშენი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის

საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	შენიშვნა	1/1/2016	31/12/2016	31/12/2017
აქტივები				
ფული და ფულადი ექვივალენტები	7	32	68	24
სავაჭრო მოთხოვნები	8	22,081	19,667	4,339
სასაქონლო მატერიალური მარაგები	9	35,183	35,655	35,527
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	10	1,405	1,553	107
ჯამურად მიმდინარე აქტივები		58,701	56,943	39,998
ფიქსირებული აქტივები	6	31,352	30,162	29,350
ჯამურად გრძელვადიან აქტივები		31,352	30,162	29,350
სულ აქტივები		90,053	87,105	69,348
ვალდებულებები				
კრედიტორული დავალიანება	11	13,321	14,284	14,595
გადასახდელი გადასახადები	12	40	19	142
გადასახდელი დივიდენდები		166	166	166
სესხის მოკლევადიანი		7,202	6,088	6,284
ჯამურად მოკლევადიანი ვალდებულებები		20,729	20,557	21,188
სულ ვალდებულებები		20,729	20,557	21,188
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი		69,145	69,145	69,145
გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი		178 -	2,597 -	20,985
სულ კაპიტალი		69,324	66,548	48,160
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		90,053	87,105	69,348

გენ. დირექტორი :

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

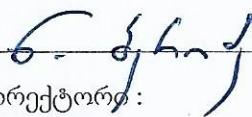
სს„თამ“ თბილავიამშენი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის

საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2016	2017
შემოსავალი რეალიზაციიდან	13	2,002	4,471
სულ შემოსავალი		2,002	4,471
რეალიზებული პროდუქციის თვითღირებულება		1,440	2,041
სულ თვითღირებულების ხარჯები		1,440	2,041
მთლიანი მოგება		562	2,430
საოპერაციო ხარჯები	14	2,411	2,463
ცვეთის ხარჯი		1,333	1,005
სულ საოპერაციო ხარჯები		3,744	3,468
არასაოპერაციო მოგება	15	1,017	203
არასაოპერაციო ზარალი	16	610	17,552
სულ არასაოპერაციო მოგება/ზარალი		406 -	17,349
მოგება დაბერგვრამდე	-	2,775 -	18,388
მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა მოგება	-	2,775 -	18,388

გენ. დირექტორი:

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ზუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

კაპიტალის ცვლილების ანგარიში

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის

საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება/ზარალი	ჯამურად
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,145	178	69,324
კაპიტალის ზრდა/შემცირება პერიოდის წმინდა მოგება (ზარალი)	-	(2,775)	(2,775)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,145	(2,597)	66,548
კაპიტალის ზრდა/შემცირება პერიოდის წმინდა მოგება (ზარალი)	-	18,388	(18,388)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	69,145	20,985	48,160

გენ. დირექტორი :

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

სს„თამ“ თბილავიამშენი

ფულადი ნაკადების ანგარიში

2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდისთვის
საანგარიშგებო ვალუტა ლარი (ათასი ლარი)

	2016	2017
მოგება დაბეგრვამდე	- 2,775	- 18,388
კორექტირებები:		
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,333	1,005
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებამდე	- 1,442	- 17,383
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნების დავალიანებაში	2,414	15,328
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში	- 472	128
ცვლილებები წინასწარ გადახდილ გადასახადებში	- 148	1,446
ცვლილებები კრედიტორულ დავალიანებაში	963	311
ცვლილებები გადასახდელ გადასახადებში	- 21	124
სულ ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	1,293	- 46
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ფიქსირებული აქტივების შეძენა/ჩამოწერა	- 143	- 193
სულ ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	- 143	- 193
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან		
მიღებული სესხების დაფარვა	- 1,114	196
სულ ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	- 1,114	196
ფულისა და ექვივალენტების ნეტო ცვლილება	36	- 43
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	32	68
ფული და ფულის ექვივალენტები პერიოდის ბოლოს	68	25

გენ. დირექტორი:

ნოდარ ბერიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი:

ზურა უჯმაჯურიძე

25 სექტემბერი 2018

თბილისი, საქართველო

1. კომპანიისა და საქმიანობის ზოგადი მიმოხილვა

ს/ს “თამ თბილავიამშენი“ წარმოადგენს სახელმწიფო 100%-ნი წილობრივი მონაწილეობით მოქმედ კერძო სამართლის იურიდიულ პირს, რომლის სტრუქტურა, უფლებამოსილება და მართვის ორგანიზება განსაზღვრულია წესდებით. უმაღლეს მმართველობით ორგანოს წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭოს კრება, რომლის უფლებამოსილება განისაზღვრება „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონითა და წესდებით.

სააქციო საზოგადოება “თამ” თბილავიამშენი რეგისტრირებულია თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული სასამართლოს მიერ 01.03.2000 წ. N7/4-1401 დადგენილებით,

1. საწარმოს ძირითადი საქმიანობის სფერო წლების განმავლობაში არის მანქანათმშენებლობა, კერძოდ სამხედრო და სამოქალაქო დანიშნულების თვითმფრინავების წარმოება, მოდერნიზება და რემონტი. სამხედრო დანიშნულების ტექნიკისა და იარაღის წარმოება აგრეთვე, საზოგადოების სამოქალაქო დანიშნულების პროდუქცია დიდი მოთხოვნით და პოპულარობით სარგებლობს ადგილობრივ და გარე ბაზრებზე.

2. საანგარიშგებო პერიოდში ჩატარებული კვლევა. გამოვლენილი სუსტი და ძლიერი მხარეები, დაშვებული შეცდომები და წარმატებები -

2016-2017 წლების განმავლობაში სს “თამ” თბილავიამშენში დაპროექტდა და დაიწყო სხვადასხვა ტიპის შერეული მოხმარების პროდუქციის წარმოება, შესრულდა სხვადასხვა ნაკეთობებზე სარეგლამენტო სამუშაოები. დამზადდა სხვადასხვა დასახელების და რაოდენობის დეტალები, მათ შორის რეზინის რბილი ავზები. აღნიშნული პროდუქციის საერთაშორისო მოთხოვნით წარმოებისთვის დავიწყეთ კომპიუტერული ბაზების, პროგრამების, ავტოპარკისა და სპეცტექნიკის გამართულობის შემოწმება, საწვავის სწორი და ეფექტური ხარჯვის კონტროლი, საწარმოო პრაქტიკიდან გამომდინარე შეუფერხებელი ფუნქციონირებისათვის საჭირო სათადარიგო მოწყობილობა-დანადგარების და მასალა-ნედლეულის შეძენასთან დაკავშირებული

დროული ქმედებები მათი მწყობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში ოპერატიული ჩანაცვლებისათვის.

მიუხედავად მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებისა (შემენილ იქნა ახალი სპეც-ტექნიკის საშუალებები, განახლდა და მწყობრში მოვიდა არსებული სატრანსპორტო საშუალებები, საწარმოში ჩამოყალიბდა კომპიუტერული პროგრამების უზრუნველყოფის სამსახური, და სხვ), რჩება მთელი რიგი უპირატესი საკითხები, რომელთა გადაწყვეტა არსებით გავლენას მოახდენს შემდგომში კომპანიის წარმატებულ საქმიანობაზე. ეს საკითხებია:

- საწარმოო შენობების კაპიტალური რემონტი და რეაბილიტაციის ღონისძიებები.
- დაზგა-დანადგარების პარკის განახლება.

3. საანგარიშო პერიოდის ფინანსური მაჩვენებლების განხილვა და პროცენტული შედარება წინა წელთან

2017 წელს მთლიანმა შემოსავლებმა 4,471 მლნ ლარი შეადგინა, რაც გასულ წელთან შედარებით 2,469 მლნ ლარით მეტია. სახეზეა რეალიზაციის მოცულობის მატება, რაც დადებითი ტენდენციაა. ასეთი ზრდა ძირითადად განპირობებული იყო საერთაშორისო ბაზრებიდან დამატებითი შეკვეთების მიღებით.

4. მომავალი პერიოდის რისკები და პესპექტივები

კომპანიის რისკების მართვა ხორციელდება უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ. უმაღლესი ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილ იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილების ხელმძღვანელობაზე. ხელმძღვანელობის საერთო მიზანია აამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს ორგანიზაციის საქმიანობაზე.

ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია აქტიურად მუშაობს ძირითადი ვალდებულებების დაფარვის მართვასთან დაკავშირებით. კომპანია შეიძლება წააწყდეს სირთულეებს ვალდებულებების დაფარვისას, თუკი მენეჯმენტი არ გააკონტროლებს მსგავსი სახის რისკებს ვადიანობის ანალიზის მეშვეობით, რაც განსაზღვრავს საწარმოს სტრატეგიას მომდევნო საანგარიშო პერიოდისათვის. ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, კომპანია ახორციელებს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც თავის მხრივ წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესს.

საწარმოს მენეჯმენტის განსაკუთრებული ყურადღების ცენტრშია დებიტორული დავალიანებები (ცუდი ვალები), რომლებიც ამოღების კუთხით ტარდება მთელი რიგი ღონისძიებებისა, რათა სხვადასხვა მექანიზმებით (სამართლებრივი, ორმხრივი შეთანხმებები, დაფარვის მოქნილი გრაფიკების შეთავაზება და ა.შ) მაქსიმალური შედეგი იქნას მიღწეული და უზრუნველყოფილ იქნას დავალიანების თანხების ამოღება.

ამჟამად მიმდინარეობს ძველ და ახალ მოძიებულ კლიენტებთან ხელშეკრულებების გაფორმება, სამხედრო და სამოქალაქო პროდუქციის დიდი მოცულობით მიწოდებაზე, რაც დამატებით დაასაქმებს ათობით პერსონალს და შემოსული თანხა დამატებით მოხმარდება საწარმოო შენობების კაპიტალიზაციას,

ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია აქტიურად მუშაობს ძირითადი ვალდებულებების დაფარვის მართვასთან დაკავშირებით. კომპანია შეიძლება წააწყდეს სირთულეებს ვალდებულებების დაფარვისას, თუკი მენეჯმენტი არ გააკონტროლებს მსგავსი სახის რისკებს ვადიანობის ანალიზის მეშვეობით, რაც განსაზღვრავს საწარმოს სტრატეგიას მომდევნო საანგარიშო პერიოდისათვის. ლიკვიდურობის რისკის მართვის მიზნით, კომპანია ახორციელებს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების რეგულარულ მონიტორინგს, რაც თავის მხრივ წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესს.

საწარმოს მენეჯმენტის განსაკუთრებული ყურადღების ცენტრშია დებიტორული დავალიანებები (ცუდი ვალები), რომლებიც ამოღების კუთხით ტარდება მთელი რიგი ღონისძიებებისა, რათა სხვადასხვა მექანიზმებით (სამართლებრივი, ორმხრივი შეთანხმებები, დაფარვის მოქნილი გრაფიკების შეთავაზება და ა.შ) მაქსიმალური შედეგი იქნას მიღწეული და უზრუნველყოფილ იქნას დავალიანების თანხების ამოღება.

ამჟამად მიმდინარეობს ძველ და ახალ მოძიებულ კლიენტებთან ხელშეკრულებების გაფორმება, სამხედრო და სამოქალაქო პროდუქციის დიდი მოცულობით მიწოდებაზე, რაც დამატებით დაასაქმებს ათობით პერსონალს და შემოსული თანხა დამატებით მოხმარდება საწარმოო შენობების კაპიტალიზაციას,

გენ დირექტორი

ნ ბერიძე